

Insuresec

Kunskapskrav 2021

För licens eller certifikat med inriktning mot Ledning livförsäkring

Kunskapskrav 2021

För licens eller certifikat med
inriktning mot Ledning livförsäkring

Gäller fr.o.m.
2021-03-01

Om kunskapskraven och Blooms taxonomi

Kunskapskraven är organiserade efter ämnesområden, till exempel *Försäkringsdistributörens roll och ansvar*, och delområden, till exempel en särskild lag. Vissa kunskapskrav har ytterligare detaljinformation eller exempel.

- 1 Ämnesområde
- 1.1 Delområde
- 1.1.1 Kunskapskrav [kunskapsnivå enligt Blooms]
- 1.1.1.1 Specificering eller exempel

Frågorna i InsureSecs kunskapstester är konstruerade utifrån olika nivåer med Blooms taxonomi som förebild. Vid varje kunskapskrav anges inom hakparentes hur kunskapen ska kunna användas. Blooms taxonomi är en väletablerad skala för att bedöma kognitiv nivå, i synnerhet när det gäller att bedöma en individs förmåga att tillämpa teoretisk kunskap i praktiken.

Förklaring av de olika nivåerna utifrån djupet av kunskapen

[K] – Känna till faktakunskaper

Distributören ska känna till, kunna beskriva, lista, lokalisera eller citera fakta. Kravet omfattar således att kunna repetera något. Distributören ska ha en grundkänning om ämnet och förstå hur man söker djupare förståelse kring det.

Du ska känna till att Försäkrings-avtalslagen (FAL) finns och övergripande förstå att lagen kan påverka din kund.

[F] – Förstå och förklara faktakunskaper

Distributören ska kunna förklara och ge exempel på dess användning. Kravet omfattar således mer än att kunna upprepa något, det kräver även att distributören ska kunna visa förståelse av kunskap. I första steget tolkning av fakta och sekundärt att kunna använda sig av denna tolkning.

Du ska känna till att FAL finns, känna till att den kan påverka din kund samt veta vad lagen innehåller.

[T] – Tillämpa faktakunskaper

Distributören ska kunna använda kunskapen i verkliga situationer och exempelvis kunna utföra beräkningar, kunna upptäcka problem och förutse eventuella konsekvenser samt använda kunskapen för att lösa situationer. Kravet omfattar således att behärska kunskapen till den nivån att distributören kan anpassa kunskapen till en specifik situation.

Du ska känna till att FAL finns, känna till att den kan påverka din kund, samt veta vad lagen innehåller och hur den kan påverka din kund specifikt.

[A] – Analys av faktakunskaper

Distributören ska kunna identifiera, urskilja och kritiskt bearbeta fakta. Distributören ska behärska kunskapen så pass väl att distributören kan separera principiella fakta och anpassa sin kunskap efter specifika situationer.

Du ska känna till att FAL finns, känna till att den kan påverka din kund, samt veta vad lagen innehåller, hur den kan påverka din kund specifikt samt vilka åtgärder du som förmedlare kan behöva vidta för att din specifika kunds situation ska få bäst utfall.

Kunskapskrav 2021

För licens eller certifikat med
inriktning mot Ledning livförsäkring

Gäller fr.o.m.
2021-03-01

Bra att veta innan du genomför kunskapstest hos InsureSec

Nedan följer kortfattad information som är bra att känna till inför att du ska genomföra kunskapstest hos InsureSec. Du finner mer praktisk information på vår webbplats.

Användarkonto. För att kunna avlägga test hos Insuresec behövs ett personligt användarkonto. Logga in eller aktivera Min sida via vår webbplats.

Boka tid och plats. Du bokar ditt test och ditt skrivningstillfälle via Min sida. Boka senast 7 dagar innan test. Du kan avboka din plats fram till 14 dagar innan skrivningstillfället.

Frågeställningar. Frågorna bygger på att du ska ta ställning till vilket av de fyra alternativen som stämmer bäst. Alternativen liknar ofta varandra så det är viktigt att läsa frågan och svarsalternativen noga. Bara ett svar ger poäng.

Genomförande. Första kunskapstestet genomförs i skrivsal på digital läsplatta. Föranmälan krävs och du behöver kunna uppvisa giltig ID-handling för att påbörja din skrivning. Från och med år två genomför du kunskapsuppdatering via Mina sidor.

Hjälpmedel. Tillåtna hjälpmedel är kladdpapper och penna. Du får låna dem av testledaren och de måste stanna kvar i testsalen, dvs. du får inte ta med dem hem eller kopiera dem.

Intyg. De intyg vi utfärdar visar vilka godkända kunskapstest som genomförts i vår regi. Vi har inga intyg för licens, utan den verifieras istället via Rådgivarregistret. Intyg för godkända test sparas på Min sida och delas med angivna arbets-/uppdragsgivare.

Licens. För att ett godkänt testresultat ska utgöra licens krävs ansökan och att ett antal krav uppfylls. Läs mer om vad InsureSec-licens innebär på vår webbplats.

Resultat. Du får vanligtvis svar direkt på skärmen när du lämnar in dina svar. Inom två dagar kan du se ditt resultat och ditt intyg på Min sida.

Rätt svar? Vi redovisar inte svar per individuell fråga. Frågorna som används i InsureSecs tester beställs inför varje nytt kunskapsår. Att offentliggöra frågor eller vilket svar som är rätt skulle innebära att vi inte kunde återanvända frågor under året och därmed skulle antalet skrivningstillfällen reduceras avsevärt.

Kunskapskrav 2021 för licens eller certifikat med inriktning mot Ledning livförsäkring

Innehållsförteckning

- 1 Försäkringsdistributörens roll och ansvar**
  - 1.1 Lag (2018:1219) om försäkringsdistribution ("LFD")
  - 1.2 Försäkringsmarknaden
  - 1.3 Finansinspektionens roll och tillsyn
  - 1.4 God försäkringsdistributionssed
  - 1.5 Branschpraxis
  - 1.6 Produkttillsyn
  - 1.7 Organ och aktörer förutom försäkringsföretag och förmedlare
- 2 Juridik**
  - 2.1 Försäkringsrörelselagstiftning
  - 2.2 Försäkringsavtalsrätt
  - 2.3 Allmän avtalsrätt
  - 2.4 Konsumenträtt
  - 2.5 Skadeståndsrätt
  - 2.6 Lag (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism ("penningtvättslagen") och Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2017:11) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism
  - 2.7 Lag (2014:307) om straff för penningtvättsbrott ("PTBL")
  - 2.8 Insiderlagstiftning
  - 2.9 Personuppgiftshantering
  - 2.10 Mellanmansrätt
  - 2.11 Bolagsrätt
  - 2.12 Tystnadsplikt
- 3 Styrelsens ansvar**
  - 3.1 Försäkringsdistribution
  - 3.2 Marknadsföring
  - 3.3 Solvens 2
- 4 Ekonomi**
  - 4.1 Företagsekonomi
  - 4.2 Avkastning och risk
  - 4.3 Lag (2003:862) om finansiell rådgivning till konsumenter ("LFR") och Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2004:04) om finansiell rådgivning till konsumenter
- 5 Internationell försäkring**
  - 5.1 EU-rätt
  - 5.2 Internationell försäkringsmarknad

1 Försäkringsdistributörens roll och ansvar

1.1 Lag (2018:1219) om försäkringsdistribution ("LFD")

1.1.1 Syftet med lagen [K]

1.1.2 Tillämpningsområde [K]

1.1.2.1 När LFD tillämpas och vilka aktörer den gäller för

1.1.2.2 Undantag från tillämpningsområdet

1.1.3 LFD:s grundläggande definitioner [F]

1.1.3.1 Försäkringsdistributör

1.1.3.2 Försäkringsförmedlare

1.1.3.3 Sidoverksam försäkringsförmedlare

1.1.3.4 Anknuten försäkringsförmedlare

1.1.3.5 Anknuten sidoverksam försäkringsförmedlare

1.1.3.6 Ersättning

1.1.3.7 Rådgivning

1.1.3.8 Livförsäkring

1.1.3.9 Pensionsförsäkring

1.1.3.10 Tjänstepensionsförsäkring

1.1.3.11 Försäkringsbaserad investeringsprodukt

1.1.4 Tillstånd och registreringsplikt för att bedriva försäkringsdistribution [K]

1.1.4.1 Tillstånd hos Finansinspektionen

1.1.4.2 Registrering hos Bolagsverket

1.1.4.3 Krav på försäkringsföretag att bedriva försäkringsdistribution

1.1.4.4 Försäkringsförmedlare

1.1.4.5 Försäkringsföretag

1.1.4.6 Anknuten försäkringsförmedlare

1.1.4.7 Anknuten sidoverksam försäkringsförmedlare

1.1.4.8 Sidoverksam försäkringsförmedlare

1.1.5 Skadeståndsskyldighet [F]

1.1.5.1 Vilken skadeståndsskyldighet som föreligger enligt LFD

1.1.5.2 Situationer inom försäkringsdistributionsverksamheten som kan leda till skadeståndsskyldighet

1.1.6 Krav på kunskap och kompetens [F]

1.1.6.1 Krav på kunskap

1.1.6.2 Anpassning – vem som har ansvar för distributörens kunskap och kompetens och vad som menas med att kunskap och kompetens ska anpassas efter befattning, verksamhet och produkt

1.1.6.3 Uppdatering – när uppdatering av kunskap krävs och kravet om 15 timmars utbildning per år och per person

1.1.6.4 Kunskapstest – kravet på kunskapstest

1.1.6.5 Kompetens – vad regelverket kräver när det gäller praktisk erfarenhet

- 1.1.6.6 Ekonomisk skötsamhet och i övrigt lämplig– såväl grundläggande som övriga krav på skötsamhet
- 1.1.7 Krav på ledning [F]
  - 1.1.7.1 Kunskap om regelverk
  - 1.1.7.2 Försäkringsmarknaden och försäkringar
  - 1.1.7.3 Praktisk erfarenhet
  - 1.1.7.4 Ekonomisk skötsamhet och lämplighet
- 1.1.8 Regler om ansvarsförsäkring för försäkringsförmedlare [F]
  - 1.1.8.1 Hur stor ansvarsförsäkringen måste vara och vad som gäller vid skador som inträffar efter att försäkringen upphört
  - 1.1.8.2 Att varje tillståndspliktig enhet som bedriver försäkringsdistribution ska ha en egen ansvarsförsäkring och att sådan inte får tecknas för organisation eller koncern generellt
- 1.1.9 Krav på ansvarsförsäkring för fysisk eller juridisk person som bedriver försäkringsdistribution och dess anställda försäkringsförmedlare [K]
  - 1.1.9.1 Krav för anknutna sidoverksamma försäkringsförmedlare
- 1.1.10 Att en försäkringsdistributör ska lämna information till kund innan försäkringsavtal ingås [K]
- 1.1.11 Att en försäkringsdistributör ska lämna information till kund vid förnyelse eller ändring av avtal [K]
- 1.1.12 Vilka kvalitetskrav som gäller för information och marknadsföringsmaterial som lämnas till kund [K]
- 1.1.13 Dokumentationskrav – syftet med dokumentationen (både ur distributörperspektiv och ur kundperspektiv), och vad det innebär för innehåll och omfattning [K]
  - 1.1.13.1 Krav och behovsanalys – när den ska göras, vilka förhållanden som ska beaktas i en sådan samt att den ska anpassas utifrån typ av kund och produktens komplexitet
  - 1.1.13.2 Vad som avses med distributionstillfället
- 1.1.14 Klagomålshantering – kravet på klagomålshantering och praktisk tillämpning [K]
  - 1.1.14.1 Vad som avses med ett klagomål
  - 1.1.14.2 Kravet på klagomålsansvarig
  - 1.1.14.3 Interna regler för klagomålshantering och deras innehåll
  - 1.1.14.4 Dokumentation och lagring
  - 1.1.14.5 Uppföljning och förebyggande arbete
  - 1.1.14.6 Rapportering till styrelse
- 1.1.15 Filialetablering, gränsöverskridande verksamhet och generalagentur för försäkringsförmedlare – innebörd av begreppen och vad som krävs för att verka i dessa kapaciteter [K]
  - 1.1.15.1 Vad gränsöverskridande verksamhet innebär
  - 1.1.15.2 Vad filialetablering innebär
  - 1.1.15.3 Vad generalagentur innebär
- 1.1.16 Kontroll [K]

- 1.1.16.1 Av anställda – vilka kontroller som ska göras och den juridiska personens rätt att inhämta eller begära uppgifter från den anställda för att fullfölja kontrollen
  - 1.1.16.2 Av anknuten förmedlare – vilken kontroll som försäkringsföretaget ska göra av fysisk person respektive juridisk person (såväl den juridiska personen som ledningen)
  - 1.1.16.3 Av en anknuten sidoverksam förmedlare – vilken kontroll som försäkringsföretaget eller förmedlaren ska göra av en fysisk person respektive juridisk person (såväl den juridiska personen som ledningen)
  - 1.1.16.4 Person som ansvarar för att kontroll genomförs ska utses
- 1.1.17 Anmälningar av förändringar till Finansinspektionen [K]
- 1.1.17.1 Krav vid förändringar av verksamhet
  - 1.1.17.2 Anställda
  - 1.1.17.3 Ledning
  - 1.1.17.4 Klagomålsansvarig
  - 1.1.17.5 Ansvarsförsäkring
  - 1.1.17.6 Ägare
  - 1.1.17.7 Nära förbindelser
  - 1.1.17.8 Filialetablering och gränsöverskridande verksamhet
- 1.1.18 Ersättningssystem – hur ersättningar till anställda ska vara utformade [F]
- 1.1.18.1 Vilka hos försäkringsdistributören som omfattas av ersättningssystemet
  - 1.1.18.2 Krav på balans mellan fast och rörlig ersättning
  - 1.1.18.3 Kriterier för rörlig ersättning
  - 1.1.18.4 Hantering av intressekonflikter knutna till ersättningar
- 1.1.19 Behandling av tillgångar som tillhör kunden [F]
- 1.1.19.1 Försäkringspremier
  - 1.1.19.2 Försäkringsersättningar
  - 1.1.19.3 Hantering av klientmedelskonto
- 1.1.20 Ersättningar från någon annan än kunden [F]
- 1.1.20.1 Syftet med regler om att ta emot ersättningar från någon annan än kunden (tredjepartsersättningar)
  - 1.1.20.2 Förbud mot att ta emot och behålla ersättningar vid tillhandahållande av rådgivning på grundval av opartisk och personlig analys
  - 1.1.20.3 Förbud mot att ta emot ersättningar som till väsentlig del avser tjänster som ännu inte utförts, som till sin storlek baseras på premiebetalningar som ännu inte utförts, eller andra ersättningar som storleksmässigt står i uppenbart missförhållande till de tjänster som har utförts vid distribution av försäkringsbaserade investeringsprodukter och vissa pensionsförsäkringar
  - 1.1.20.4 Tredjepartsersättningar – generellt om när det inte är tillåtet att erbjuda eller ta emot ersättning från annan än kund i samband med distribution av försäkringar, samt särskilt vad som gäller avseende försäkringsbaserade investeringsprodukter samt vissa pensionsförsäkringar
- 1.1.21 Korsförsäljning och kopplingsförbehåll [K]

- 1.1.21.1 Vad som avses med korsförsäljning
- 1.1.21.2 Vad som avses med kopplingsförbehåll
- 1.1.21.3 Otillåtna kopplingsförbehåll
- 1.1.21.4 Undantag från förbudet mot kopplingsförbehåll
- 1.1.21.5 Informationskrav vid korsförsäljning och kopplingsförbehåll
- 1.1.22 Innebörden av förbud mot marknadsföring av andra finansiella tjänster och produkter för försäkringsförmedlare [F]
- 1.1.23 Intressekonflikter – hantering av intressekonflikter vid distribution av försäkringsbaserade investeringsprodukter samt vissa pensionsförsäkringar [F]
  - 1.1.23.1 Förebyggande, hantering och informationskrav avseende intressekonflikter samt upplysningsplikt av otillräckligt hanterade intressekonflikter
- 1.2 Försäkringsmarknaden**
- 1.2.1 Försäkringsmarknadens roll och funktion [K]
  - 1.2.1.1 Försäkringars betydelse för hushållen
  - 1.2.1.2 Försäkringars betydelse för samhällsekonomin
- 1.3 Finansinspektionens roll och tillsyn**
- 1.3.1 Finansinspektionens roll gentemot försäkringsdistributörer [F]
  - 1.3.1.1 På vilket sätt och inom vilka områden Finansinspektionen utövar tillsyn
  - 1.3.1.2 Vilka sanktioner Finansinspektionen kan besluta om
  - 1.3.1.3 Vad dessa sanktioner kan få för konsekvenser för en distributör
- 1.3.2 Finansinspektionens kommunikation [F]
  - 1.3.2.1 Hur Finansinspektionen kommunicerar
  - 1.3.2.2 Nyttan av att ta del av sanktionsbeslut rörande försäkringsdistributionsverksamhet
- 1.3.3 Finansinspektionens möjlighet att återkalla tillstånd - att Finansinspektionen ska återkalla en försäkringsförmedlares tillstånd om [F]
  - 1.3.3.1 Försäkringsförmedlaren inte inom ett år från det att tillstånd beviljades har börjat utöva sådan verksamhet som tillståndet avser
  - 1.3.3.2 Försäkringsförmedlaren under en sammanhängande tid av sex månader inte utövat sådan verksamhet som tillståndet avser eller inte längre uppfyller förutsättningarna för tillstånd
- 1.3.4 Att i det fall att försäkringsförmedlare väljer att avstå från sitt tillstånd har Finansinspektionen möjlighet att pröva om förmedlaren gjort sig skyldig till regelöverträdelse innan återkallelsen beviljas av Finansinspektionen [F]
- 1.3.5 Finansinspektionens beslut (Dnr 19-10203) om ersättning [T]
  - 1.3.5.1 Dokumentering av tredjepartsersättningar så att det går att förstå vad varje betalning av tredjepartsersättning avser
  - 1.3.5.2 Dokumentering av tredjepartsersättningar så att det går att följa upp hur ersättningar uppfyller kraven i LFD

- 1.3.5.3 Upprättandet av en intern förteckning över alla ersättningar och förmåner som institutet mottar av tredje part
- 1.3.5.4 Hur tredjepartsersättnings storlek måste förhålla sig till de tjänster som utförs för att uppfylla kraven i LFD
- 1.3.6 Finansinspektionens beslut (Dnr 19-10203) om komplexa produkter [F]
- 1.3.6.1 Att kraven på rådgivningen vad gäller komplexa produkter är högt ställda

1.4 God försäkringsdistributionssed

- 1.4.1 God försäkringsdistributionssed – vad som utgör god försäkringsdistributionssed [K]
  - 1.4.1.1 Anpassning – den rådgivning som lämnas vid försäkringsdistribution ska anpassas efter kundens individuella förutsättningar, kunskap, önskemål och behov. Detta ska utföras vid varje rådgivningstillfälle för att säkerställa att de råd som ges är korrekta samt anpassade efter den unika kundens behov
  - 1.4.1.2 Omsorg – vad omsorgsplikten innebär och hur den tillämpas i försäkringsdistributionen
  - 1.4.1.3 Lojalitet - vad lojalitetsplikten innebär och när den ska tillämpas i försäkringsdistributionen
  - 1.4.1.4 Avrådan – när och på vilket sätt avrådan ska ske vid rådgivning
  - 1.4.1.5 Rådgivning grundad på opartisk och personlig analys – försäkringsdistributörens ansvar att tillse att rådgivningen uppfyller kraven på opartisk och personlig analys
  - 1.4.1.6 Personligt ansvar – att försäkringsdistributören genom sitt avtal med InsureSec har ett personligt ansvar för eventuella brister i den försäkringsdistributionsverksamhet som bedrivs
  - 1.4.1.7 Information till kund om rådgivningens omfattning i förhållande till kundens samtliga försäkringsbehov
  - 1.4.1.8 Information till kund om vilken ersättning försäkringsförmedlaren får för sitt arbete
  - 1.4.1.9 Bedömning av de risker kunden är exponerad för och hur försäkringslösningen påverkar risken
  - 1.4.1.10 Försäkringsdistributörens skyldighet att följa andra regelverk som är tillämpliga vid försäkringsdistribution såsom marknadsföringslagen (2008:486) ("MFL"), dataskyddsförordningen (2016/679) ("GDPR"), lag (2005:59) om distansavtal och avtal utanför affärslokaler ("distansavtalslagen")
- 1.4.2 Utveckling av god försäkringsdistributionssed [F]
  - 1.4.2.1 Hur god försäkringsdistributionssed utvecklas
  - 1.4.2.2 Vilka instanser som bidrar till utvecklingen
  - 1.4.2.3 Hur försäkringsdistributörer håller sig informerade om utvecklingen
- 1.4.3 InsureSecs verkande för god försäkringsdistributionssed [K]
  - 1.4.3.1 Hur InsureSec definierar god försäkringsdistributionssed enligt sitt regelverk
  - 1.4.3.2 Det arbete som InsureSec via Disciplinnämnden för försäkringsdistribution bedriver för att klargöra vad som är förenligt med god försäkringsdistributionssed

- 1.4.3.3 Hur InsureSec arbetar för utvecklandet av god försäkringsdistributionsledning
- 1.4.4 Sambandet mellan god försäkringsdistributionsledning och distansavtalslagen [F]
  - 1.4.4.1 Vilket ansvar försäkringsdistributören har vid egen callcenterverksamhet (Beslut 2016:7 samt 2018:8)
  - 1.4.4.2 Vilket ansvar försäkringsdistributören har när leverantör av callcentertjänster anlitas (Beslut 2016:7 samt 2018:8)
  - 1.4.4.3 Relationen mellan god försäkringsdistributionsledning och distansavtalslagen när förmedlaren låtit telefonförsäljningen ske via samarbetspartner till Förmedlarbolaget (Beslut 2016:7 samt 2018:8)
- 1.4.5 Disciplinnämnden för försäkringsdistributions uttalande (2019:5-6) om konsumentens kunskap och erfarenhet [T]
  - 1.4.5.1 Vilken kunskap och erfarenhet som en försäkringsdistributör måste kunna visa att kunden har vid placering i icke-kapitalskyddade produkter
  - 1.4.5.2 Hur konsumentens ekonomiska situation och finansiella förmåga samt önskan att bära risk inverkar på bedömningen om produkten är lämplig för kunden
  - 1.4.5.3 Vilken typ av risk- och analysmodeller, motsvarande konsumentens unika behov, önskemål och riskvilja, som förmedlaren ska tillämpa i sin bedömning om produkten är lämplig för kunden
- 1.4.6 Disciplinnämnden för försäkringsdistributions uttalande (2019:5-6) om undertecknadens betydelse [F]
  - 1.4.6.1 Vilket bevisvärde en kunds undertecknande av rådgivningsdokumentationen har
- 1.4.7 Disciplinnämndens uttalande (2019:7) om vilka andra regelverk som kan äga tillämplighet förutom lagen om försäkringsdistribution [F]
  - 1.4.7.1 Lag (2003:862) om finansiell rådgivning
  - 1.4.7.2 Marknadsföringslag (2008:486)
  - 1.4.7.3 Lag (2007:528) om värdepappersmarknaden
- 1.5 Branschpraxis**
  - 1.5.1 Etik och moral [K]
    - 1.5.1.1 Branschgemensamma etiska regler – hur distributörens agerande kan anpassas till branschgemensamma etiska regler
    - 1.5.1.2 Etiska regler – krav på att ha etiska regler och hur företagets interna etiska regler förhåller sig till branschgemensamma etiska regler
  - 1.5.2 Näringslivskoden som givits ut av Institutet Mot Mutor (IMM) och hur koden kan påverka rådgivaren [K]
    - 1.5.2.1 Straffbestämmelser om mutbrott (brottsbalk 10 kap. 5a–5e §§)
    - 1.5.2.2 Förmåner som omfattas av koden
    - 1.5.2.3 Företag som omfattas av koden
    - 1.5.2.4 Branschregler

- 1.5.2.5 Förmåner till andra kategorier där särskild restriktivitet ska iakttas - förmånens värde, mottagarens position, förmånens art, mottagarkretsen och formerna för erbjudandet av förmånen
- 1.5.2.6 Otillåtna former av förmåner
- 1.5.2.7 Försäkringsföretags förmåner till försäkringsförmedlare
- 1.5.2.8 Arvode till samarbetspartners

1.6 Produkttillsyn

- 1.6.1 De olika rollerna avseende produkttillsyn [K]
  - 1.6.1.1 Produktutvecklare
  - 1.6.1.2 Distributör
  - 1.6.1.3 Situation när en produktutvecklare också kan vara en distributör
  - 1.6.1.4 Situation när en distributör också kan vara en produktutvecklare
- 1.6.2 Produktutvecklare – vilka krav som finns på produktgodkännandeprocessen [K]
- 1.6.3 Målmarknad – kriterier för hur en målmarknad fastställs för en försäkringsprodukt [K]
- 1.6.4 Målmarknad - hur man ska förhålla sig till en fastställd målmarknad vid distribution [K]
- 1.6.5 Målmarknad – konsekvenser vid distribution utanför målmarknad [K]
- 1.6.6 Distributionsstrategi [K]
  - 1.6.6.1 Kraven på distributionsstrategi och hur den ska användas
  - 1.6.6.2 Kraven på att säkerställa att nödvändig information erhålls från, respektive tillhandahålls till, produktutvecklaren
  - 1.6.6.3 Kraven på att rapportera distribution utanför målmarknad
- 1.6.7 Produktdistributionskrav [K]
  - 1.6.7.1 Krav på en distributör
  - 1.6.7.2 Vilka krav som finns på produktdistributionssystem

1.7 Organ och aktörer förutom försäkringsföretag och förmedlare

- 1.7.1 Branschorgan – deras roller och huvudsakliga huvudmän [K]
  - 1.7.1.1 Svensk Försäkring och Insurance Europe – deras roller, uppgifter och vilka som är deras medlemmar
  - 1.7.1.2 SFM – deras roll, uppgifter och vilka som är deras medlemmar
  - 1.7.1.3 InsureSec och Disciplinnämnden för försäkringsdistribution – deras roller och uppgifter

2 Juridik

2.1 Försäkringsrörelselagstiftning

- 2.1.1 Associationsformer [F]
  - 2.1.1.1 Olika företagsformer för att bedriva försäkringsrörelse
  - 2.1.1.2 Skillnaden mellan dessa företagsformer och vad de innebär för kunden

- 2.1.2 Skillnaden mellan försäkringsföretag och försäkringsdistributör [K]
- 2.1.3 Företagsstyrning [K]
  - 2.1.3.1 Företagsstyrningssystem
  - 2.1.3.2 Utläggning av verksamhet (outsourcing)
- 2.1.4 Försäkringsklasser - tillstånd [F]
  - 2.1.4.1 Direkt skadeförsäkringsrörelse
  - 2.1.4.2 Direkt livförsäkringsrörelse
  - 2.1.4.3 Rörelse avseende mottagen återförsäkring
- 2.2 Försäkringsavtalsrätt**
- 2.2.1 Begrepp och roller enligt FAL – vad som menas med de olika begreppen samt vem som kan ha en viss roll [F]
  - 2.2.1.1 Försäkrad
  - 2.2.1.2 Försäkringstagare
  - 2.2.1.3 Gruppföreträdare
  - 2.2.1.4 Förmånstagare
  - 2.2.1.5 Gruppskadeförsäkring
  - 2.2.1.6 Gruppersonförsäkring
- 2.2.2 Förhållanden under en försäkrings löptid – vilka förhållanden som regleras på vilket sätt, samt i vilken mån förhållandena kan ändras under försäkringens löptid [F]
  - 2.2.2.1 Vilka förhållanden som regleras i FAL
  - 2.2.2.2 Försäkringsavtalsvillkor – vilka förhållanden som regleras i försäkringsavtalsvillkoren
  - 2.2.2.3 Vilka förhållanden som regleras av försäkringstekniska riktlinjer och försäkringstekniska beräkningsunderlag
- 2.2.3 Avtalsfrågor [F]
  - 2.2.3.1 Innebörden av kontraheringsplikt och vilken rätt ett försäkringsbolag har att vägra en kund att teckna försäkring
- 2.2.4 Gruppörsäkring [F]
  - 2.2.4.1 Gruppavtal och särskilt vad som avses med begreppet bestämd grupp
  - 2.2.4.2 Obligatorisk gruppörsäkring
  - 2.2.4.3 Frivillig gruppörsäkring
  - 2.2.4.4 Vem som betraktas som kund enligt lag (2018:1219) om försäkringsdistribution ("LFD") vid obligatorisk respektive frivillig gruppörsäkring
- 2.3 Allmän avtalsrätt**
- 2.3.1 Avtalsrättsliga begrepp [F]
  - 2.3.1.1 Avtalsfrihet
  - 2.3.1.2 Dispositiv och tvingande rätt
- 2.3.2 Slutande av avtal [F]
  - 2.3.2.1 När ett avtal ingås

- 2.3.2.2 Anbud (offert)
- 2.3.2.3 Accept
- 2.3.3 Olika typer av avtal [F]
  - 2.3.3.1 Konsensualavtal
  - 2.3.3.2 Formavtal
  - 2.3.3.3 Realavtal
- 2.3.4 Ogiltighetsgrunder och jämkning av oskäligen avtalsvillkor [F]
- 2.3.5 De viktigaste skillnaderna mellan allmän avtalsrätt och försäkringsavtalsrätt [F]

2.4 Konsumenträtt

- 2.4.1 Marknadsföringslag (2008:486) ("MFL") [F]
  - 2.4.1.1 Vem MFL gäller för
  - 2.4.1.2 Vad som avses med marknadsföring
  - 2.4.1.3 Vad som utgör vilseledande och otillbörlig marknadsföring
  - 2.4.1.4 Vem som bedömer om marknadsföring är vilseledande eller otillbörlig
  - 2.4.1.5 Konsekvenser av om marknadsföring är vilseledande eller otillbörlig
  - 2.4.1.6 Vad som gäller avseende otillbörlig marknadsföring för försäkringsdistributörers verksamhet
  - 2.4.1.7 Att Konsumentverket utövar tillsyn över distributörers efterlevnad av MFL
- 2.4.2 Situationer med hög risk för otillbörlig marknadsföring av finansiella instrument [T]
  - 2.4.2.1 Beskrivning av ett finansiellt instruments egenskaper
  - 2.4.2.2 Historisk avkastning
  - 2.4.2.3 Risknivå
  - 2.4.2.4 Jämförelser med andra finansiella instrument
  - 2.4.2.5 Utfästelser om framtiden
- 2.4.3 Att distansavtalslagen innehåller särskilda bestämmelser om marknadsföring av produkter och tjänster [F]
- 2.4.4 Gränsdragningen mellan Konsumentverkets och Finansinspektionens tillsyn [K]

2.5 Skadeståndsrätt

- 2.5.1 Grunderna i skadeståndsrätten och innebörden av grundbegrepp [K]
  - 2.5.1.1 Inom- och utomobligatoriska skadestånd
  - 2.5.1.2 Ren förmögenhetsskada
  - 2.5.1.3 Allmän förmögenhetsskada
  - 2.5.1.4 Ideell skada
  - 2.5.1.5 Tredjemansskada
- 2.5.2 Ansvarsprincipen [K]
  - 2.5.2.1 Innebörden av den grundläggande ansvarsprincipen culpa (oaktsamhet)
  - 2.5.2.2 Under vilka förutsättningar den grundläggande ansvarsprincipen (oaktsamhet) gäller

- 2.5.3 Begrepp inom skadeståndsrätt [K]
  - 2.5.3.1 Principalansvar
  - 2.5.3.2 Strikt ansvar
  - 2.5.3.3 Adekvat kausalitet
- 2.5.4 Skadestånd vid finansiell rådgivning [F]
  - 2.5.4.1 Reglerna för skadestånd vid finansiell rådgivning
  - 2.5.4.2 På vilka grunder skadestånd kan komma ifråga
  - 2.5.4.3 Vilka regler som gäller för skadeanmälan och preskription och om och i så fall på vilket sätt dessa regler skiljer sig från vanlig skadeståndsrätt
- 2.5.5 Skadestånd vid försäkringsdistribution [F]
  - 2.5.5.1 Reglerna för skadestånd för försäkringsförmedlare och försäkringsföretag
  - 2.5.5.2 På vilka grunder skadestånd kan komma ifråga
  - 2.5.5.3 Vilka regler som gäller för skadeanmälan och preskription och om och i så fall på vilket sätt dessa regler skiljer sig från vanlig skadeståndsrätt
- 2.6 Lag (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism ("penningtvättslagen") och Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2017:11) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism**
- 2.6.1 Definitioner [F]
  - 2.6.1.1 Syftet med lagen
  - 2.6.1.2 Definitionen av penningtvätt
  - 2.6.1.3 Definitionen av finansiering av terrorism
- 2.6.2 Försäkringsbolagets ansvar för att tillämpa lagen förhåller sig till försäkringsbolagets egna medarbetare, förmedlare och anknutna förmedlare [F]
- 2.6.3 Typologier – hur försäkringsprodukter, försäkringsföretag och försäkringsförmedlare kan utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism [F]
  - 2.6.3.1 Placering
  - 2.6.3.2 Skiktning
  - 2.6.3.3 Integrering
- 2.6.4 Riskbaserat förhållningssätt – hur företaget eller distributören ska göra sin riskbedömning [F]
- 2.6.5 Riskbedömning [F]
  - 2.6.5.1 Vilka riktlinjer och rutiner för riskbedömning som ska finnas och att dessa ska vara anpassade till verksamheten
- 2.6.6 Lagens konsekvenser [K]
  - 2.6.6.1 Vilka påföljder den enskilde befattningshavaren och företaget kan drabbas av vid överträdelse av lagen
  - 2.6.6.2 Förverkande och penningbeslag
- 2.7 Lag (2014:307) om straff för penningtvättsbrott ("PTBL")**

- 2.7.1 Typologier för penningtvättsbrott [K]
  - 2.7.1.1 Hur en försäkringsdistributör kan göra sig skyldig till penningtvättsbrott
  - 2.7.1.2 Hur ett försäkringsbolag kan göra sig skyldig till penningtvättsbrott
- 2.7.2 Straffansvar [K]
  - 2.7.2.1 Att straffansvaret omfattar även den som i näringsverksamhet eller liknande medverkar till åtgärder som skäligen kan antas vara vidtagna i penningtvättssyfte (näringspenningtvätt)

2.8 Insiderlagstiftning

- 2.8.1 Lag (2016:1307) om straff för marknadsmissbruk på värdepappersmarknaden ("MmL") och EU:s marknadsmissbruksförordning ("MAR") [K]
  - 2.8.1.1 Vad som avses med insiderbrott
  - 2.8.1.2 Vad som avses med legitimt beteende
  - 2.8.1.3 Exempel på obehörigt röjande av insiderinformation
  - 2.8.1.4 Vad som avses med marknadsmanipulation

2.9 Personuppgiftshantering

- 2.9.1 Syftet med Dataskyddsförordningen (2016/679) ("GDPR") [F]
- 2.9.2 GDPR:s tillämpningsområde [K]
- 2.9.3 Vad behandling av personuppgift innebär [K]
- 2.9.4 Krav på behandling av personuppgifter [K]
  - 2.9.4.1 Laglighet, korrekthet och öppenhet
  - 2.9.4.2 Ändamålsbegränsning
  - 2.9.4.3 Uppgiftsminimering
  - 2.9.4.4 Riktighet
  - 2.9.4.5 Lagringsminimering
  - 2.9.4.6 Integritet och konfidentialitet
  - 2.9.4.7 Ansvarsskyldighet
- 2.9.5 Känsliga personuppgifter [K]
  - 2.9.5.1 Förbudet mot behandling av känsliga eller särskilda kategorier av personuppgifter
  - 2.9.5.2 Vilka typer av uppgifter som betraktas som känsliga uppgifter
- 2.9.6 Relevanta begrepp [K]
  - 2.9.6.1 Personuppgiftsansvarig
  - 2.9.6.2 Personuppgiftsbiträde
  - 2.9.6.3 Dataskyddsombud
- 2.9.7 Datainspektionens möjligheter att besluta om sanktioner, så som administrativa sanktionsavgifter [K]
- 2.9.8 Datainspektionens roll [K]

- 2.9.8.1 Att Datainspektionen är tillsynsmyndighet som kan meddela föreskrifter
- 2.9.8.2 Att vissa uppgifter och incidenter ska anmälas till Datainspektionen

2.10 Mellanmansrätt

- 2.10.1 Att en förmedlare är en mellanman som agerar på uppdrag av antingen försäkringsbolag eller kund [F]

2.11 Bolagsrätt

- 2.11.1 Bolagsorgan för aktiebolag, handelsbolag, kommanditbolag och enkla bolag [K]

- 2.11.1.1 Deras roller och ansvar

- 2.11.1.2 Bolagsbildning

- 2.11.1.3 Nyemission

- 2.11.1.4 Fusion

- 2.11.1.5 Likvidation

- 2.11.2 Firmatecknare [F]

- 2.11.2.1 Innebörden av att vara firmatecknare

- 2.11.2.2 Hur firmatecknare utses, och vem som utser

- 2.11.2.3 Hur firmatecknare kontrolleras

- 2.11.2.4 Hantering av fullmakt från firmatecknare, särskilt vid firmateckning i förening

- 2.11.2.5 Konsekvenser av bristande firmateckningsrätt för respektive part

- 2.11.2.6 Vad som avses med löpande förvaltningsåtgärder avseende försäkringsdistribution

2.12 Tystnadsplikt

- 2.12.1 Tystnadsplikt enligt LFD (8 kap 8 §) [F]

- 2.12.2 Offentlighets- och sekretesslag (2009:400) ("sekretesslagen") [K]

- 2.12.2.1 Bestämmelser om myndigheters hantering av visselblåsare (30 kap 4b § sekretesslagen)

- 2.12.3 Lag (2018:558) om företagshemligheter [K]

3 Styrelsens ansvar

3.1 Försäkringsdistribution

- 3.1.1 Det generella ansvaret [F]

- 3.1.2 Arbetsordning och instruktioner för styrelsen [F]

- 3.1.3 Interna regler som ska fastställas av styrelsen [F]

- 3.1.3.1 Kunskap och kompetens

- 3.1.3.2 Ersättningssystem

- 3.1.3.3 Klagomålshantering
- 3.1.3.4 Produktgodkännande

3.1.4 Finansinspektionens möjlighet att ingripa mot styrelseledamot, vd eller ersättare för dessa hos försäkringsförmedlare och försäkringsföretag [F]

3.2 Marknadsföring

3.2.1 Konsumentverkets tillsyn [F]

3.2.2 Förbud mot marknadsföring av andra finansiella tjänster [F]

3.3 Solvens 2

3.3.1 Företagsstyrningssystem [K]

3.3.2 Stabilitetsprincipen [K]

3.3.2.1 Vad stabilitetsprincipen innebär för ett livförsäkringsbolag

3.3.2.2 Hur den påverkar kunden

3.3.3 Standardprincipen [K]

3.3.3.1 Vad standardprincipen innebär

3.3.3.2 Vem den är till för att skydda

3.3.4 Arbetsordning och instruktioner för styrelsen [F]

3.3.5 Interna regler som ska fastställas av styrelsen [F]

4 Ekonomi

4.1 Företagsekonomi

4.1.1 Företagsformer [T]

4.1.1.1 Vilka olika former ett företag kan bedrivas i

4.1.1.2 Skillnaderna mellan olika företagsformer

4.1.2 Resultaträkning [F]

4.1.2.1 Resultaträkningens uppställningsformer – kostnadsslagsindelad resultaträkning och funktionsindelad resultaträkning

4.1.2.2 Övergripande poster – avskrivning, kostnad för sålda varor, etc.

4.1.3 Balansräkning [F]

4.1.3.1 Balansräkningens delar – tillgång och skuld

4.1.3.2 Balansräkningens kategorier och poster – anläggningstillgångar, omsättningstillgångar

4.1.3.3 Poster inom linjen – vad som kan finnas med som inte redovisats

4.1.3.4 Innebörden av balansräkning, vad siffrorna betyder

4.1.4 Livförsäkringsföretagets balans- och resultaträkning [T]

- 4.1.4.1 Hur livförsäkringsföretagets balans- och resultaträkning skiljer sig från en vanlig balans- och resultaträkning
- 4.1.4.2 Vilka poster som är unika för livförsäkringsföretaget och hur dessa interagerar med varandra
- 4.1.5 Försäkringsföretags balans- och resultaträkning – bedömning av ömsesidiga försäkringsbolag och försäkringsaktiebolags balans- och resultaträkning [K]
- 4.1.6 Företags försäkringsbehov – tolkning av företags resultat- och balansräkning i syfte att kunna bedöma försäkringsbehov avseende tjänstepensioner och hantering av överskottslikviditet [T]
- 4.1.7 Viktiga begrepp och nyckeltal rörande livförsäkringsföretagets ekonomiska ställning, lönsamheten i dess försäkringsrörelse och kostnadsnivå [F]
  - 4.1.7.1 Combined ratio (totalkostnadsprocent)
  - 4.1.7.2 Omkostnadsprocent

4.2 Avkastning och risk

- 4.2.1 Risker – vilka olika typer av risker som finns och för vilka finansiella instrument de förekommer [K]
  - 4.2.1.1 Marknadsrisk
  - 4.2.1.2 Ränterisk
  - 4.2.1.3 Kreditrisk
  - 4.2.1.4 Motpartsrisk
  - 4.2.1.5 Valutarisk
  - 4.2.1.6 Likviditetsrisk

4.3 Lag (2003:862) om finansiell rådgivning till konsumenter ("LFR") och Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2004:04) om finansiell rådgivning till konsumenter

- 4.3.1 LFR – när lagen är tillämplig i en försäkringsdistributionssituation [K]
- 4.3.2 God sed i investeringsrådgivning [F]
  - 4.3.2.1 Omsorgsplikt
  - 4.3.2.2 Kundanpassning
  - 4.3.2.3 Avrådansplikt

5 Internationell försäkring

5.1 EU-rätt

- 5.1.1 Lagstiftningsprocessen och regelhierarkin i [K]
  - 5.1.1.1 Sverige
  - 5.1.1.2 EU (Lamfalussy)
- 5.1.2 Den europeiska tillsynen (EIOPA) [K]

- 5.1.3 Direktiv – viktiga direktiv och betydelsen av direktiven för försäkring och försäkringsdistribution [K]
  - 5.1.3.1 Insurance Distribution Directive (“IDD”)
  - 5.1.3.2 Solvens II-direktivet (“Solvens II”)
  - 5.1.3.3 IORP 2-direktivet (“IORP 2”)
- 5.1.4 EU-förordningar – viktiga EU-förordningar avseende försäkringsdistribution och vad dessa innebär [K]
  - 5.1.4.1 Produkttillsyns- och styrningskrav (2017/2358)
  - 5.1.4.2 Informationskrav och uppföranderegler vid distribution (2017/2359)
  - 5.1.4.3 Presentationsformat för produktfaktablad (2017/1469)
  - 5.1.4.4 EU-förordning (2019/2088) om hållbarhetsrelaterade upplysningar som ska lämnas inom den finansiella tjänstesektorn (“Disclosure-förordningen”)
  - 5.1.4.5 EU-förordning (2019/2089) om ändring av förordning (EU) 2016/1011 vad gäller EU-referensvärden för klimatomställning, EU-referensvärden för anpassning till Parisavtalet och hållbarhetsrelaterade upplysningar för referensvärden (“Benchmark-förordningen”)
- 5.1.5 Var EU:s regler kan läsas [K]

5.2 Internationell försäkringsmarknad

- 5.2.1 Internationella försäkringsgivare [F]
  - 5.2.1.1 EES-försäkringsgivare
  - 5.2.1.2 Filialer
  - 5.2.1.3 Generalagenter
  - 5.2.1.4 Generalrepresentation för försäkringsgivare i en försäkringsammanslutning
  - 5.2.1.5 Försäkringsgivare från tredje land
  - 5.2.1.6 Utländska tjänstepensionsinstitut
- 5.2.2 Internationella försäkringsgivare - vilka kontroller som bör göras av en försäkringsgivare innan dess försäkringar distribueras beroende på var de har sitt tillstånd [F]
  - 5.2.2.1 Land inom EU/EES
  - 5.2.2.2 Tredjeland
- 5.2.3 Andra aktörer på den internationella försäkringsmarknaden [F]
  - 5.2.3.1 Coverholders
  - 5.2.3.2 Managing Agents
  - 5.2.3.3 Fristående skadereglerare
- 5.2.4 Internationella försäkringsdistributörer – utländska försäkringsdistributörers möjlighet att driva verksamhet i Sverige [F]